

שיח שרפי קודש

צריכים שאם בוכים בדמעות של שקץ
אזי ננעלים השערים וד"ל :

(ב) עוד מהג"ל, בס' שם משמאל פ'
תצוה דף נ"ט. ענין יום הכניסה
י"ל עפ"י מה שהגיד כ"ק מוהר"י
מוורקע זצ"ל ששלשה ימים י"א י"ב
י"ג אדר הם דוגמת שלשת ימי הגבלה
למתן תורה כן לפורים דהדר וקבלות.
בימי אחשורוש :

(ג) עוד שם, ואמרנו להוסיף בזה מאמר
כ"ק אדמו"ר הרי"מ זצ"ל בהא
דעולות שהקריבו בני נח היו בלי הפשט
ונתוח מורה בלתי סילוק ונקיון מהפסולת
ע"כ :

(ד) עוד שם, דף פ"ד. וכעין ששמעתי
מאדמו"ר הכהן הגדול זצ"ל
מאלכסנדר, אהא דאמרינן אזמר בשבחין
למיצל גו פתחין מדקאמר למיעל מכלל
שעדיין עומד מבחוץ והאיך אפשר לו
לזמר והסביר הדבר עפ"י מש"ל לעובר
לפני חנות של בושם שהריח שהוא
מרגיש מושך את דעתו ורצונו לשם
ומפאת זה בכוחו לזמר ע"כ :

(ה) עוד מהג"ל, סיפר לי הרה"צ ר'
נפתלי שליט"א מקאלושין
שהרה"ק ר' יחיאל מאיר ממגולניצה זצ"ל
הי' אצל הרה"ק ר' שלום מבעלזא זצ"ל
ושאל אותו אם הי' מכיר את המגיד
הק' מקאזניץ זצ"ל והשיב לו הרה"ק
ממגולניצה שהכיר אותו היטב ולמד
אצלו, ולא עוד שיש לו הבטחה מזקני
המגיד זצ"ל שבכל עת וזמן שיחפוק
לראותו יתגלה אליו בהקץ ע"כ :

(ו) עוד מהג"ל, סיפר הרה"ח ר' יעקב
מפה סוקילוב מנהג הרה"ק
הר"ש זצ"ל מקאריוו ומפה שהי' דרכו
בקודש שבכל עש"ק כאשר קנו ב"ב
הדגים לכבוד ש"ק הראו לו מקודם כן
הי' דרכם תמיד. ופ"א הראו לו בעש"ק
דג אחד והוא כאשר אחזו בידו חטק
הדג לפיו את בגד הרה"ק הג"ל כנגד
לבו במקום שקראין קלאפע ויחזק בו
רשוני

פראנקפורט דמיין כ"כ שוטים ליקח
לאבישל לרב בקהילתם והאיך עלה על
רעיונם שטות גדול כ"כ ליקח את
אבישל עבור רב (ב) קשה לי אף אם
חמצי לומר שאנשי פראנקפורט דמיין
נעשו שוטים גדולים ליקח לאבישל לרב
ועלה על רעיונם שטות גדול כל כך
אבל קשה מהיכן ניקח לאבישל חוצפה
גדולה שירצה להיות רב בעיר פראנקפורט
דמיין אפי"ו אם פראנקפורט רוצים הלא
אבישל בעצמו יודע מי הוא (ג) קשה
לי אף אם אנשי עיר פראנקפורט שוטים
גדולים ורוצים ליקח לאבישל לרב
עבורם וגם אבישל חציף ויש לו עזות
שרוצה להיות רב בעיר פראנקפורט
הגדולה אבל קשה מדוע הסכימו בשמים
לדבר כזה שאבישל הי' רב בפראנקפורט,
אך אמר שבקושי אחת מתורצת חברתה
אם העיר פראנקפורט דמיין הם שוטים
גדולים כ"כ ורוצים ליקח לאבישל לרב
בחושבם שראוי להם אי"כ מדוע לא ירצה
אבישל אם הם רוצים ואינה שום חוצפה
ואם שניהם רוצים העיר פראנקפורט
וגם אבישל רוצה מדוע לא יסכימו
בשמים אי"כ מסתמא מן השמים הוא
וכמובן עניויות הצדיק הגדול ר' אבישל
אבד"ק פראנקפורט דמיין :

עוד אשר שלח לי ידי"ג הרה"ג
מוהר"ר צבי יחזקאל מיכלזוהן
שליט"א בועד הרבנים בורשה
אשר שלח לו ש"ב מהור"ר מנחם
מענדיל במוהר"י פראהמאן
מעיר פליץ.

(א) סיפר לי א"א שיחי' בשם חסידי
קשישאי בשם הרבי ר'
בונם ז"ל על הא דאמרו חכ"ל
ברכות דף ק"ב: שערי דמעות לא
ננעלו למה לי השערים כיון שתמיד
פתוחים הם ולא ננעלים? ואמר שהשערים

שיח שרפי קודש

בק"ק טשערוויץ ופ"א בחצות ליל חורף כאשר טבל א"ע בהנהר והנה נסע האדון מעיר הג"ל על מרכבתו וירא והנה איש ערום טובל א"ע בנהר בתוך השלג וכפור ויכעס עליו ויכהו בזמורה אשר בידו ולימחת סיפר האדון והתפאר א"ע לפני הסוחרים העברים את אשר קרהו שהיכה את היהודי ואמרו לו הסוחרים שלא טוב צשה בזה כי האיש הזה איש קדוש הוא ובטח יזיק לו הקפדתו ויירא האדון מאד וכדי לפייס אותו נשמע לצצתם ובנה עבורו מקוה ועד היום נקרא המקוה ע"ש הרה"ק ר' נאסקע זצ"ל ממאקאווי :

י' ערך מהנ"ל, בס' כלי חמדה פ' מקץ ושמעתי בשם הרה"ק הרח"ה מאלכסנדר זצ"ל שאמר דמכל שימת הווה"ק שהחמיר כ"כ בענין שמצוה בלא כונה אינה כלום וכיוצא בו שעיקר הוא המחשבה לכל דבר מבואר דהוא ר' שמעון בן יוחאי שזויל לשיטתו בש"ס דילן דדובר שאין מתכוון מותר וכ"ש למלקות וכיו"ב ודא ודא אתת הוא. ודפח"ה :

יא) ערך מהנ"ל, שמעתי מהרה"ג ר' נתן אבד"ק ווענגראווי ויש אליו תשובה בשו"ת הרי"מ בח' אהע"ז ואמר בשם החרי"מ זצ"ל שצריכין ליהרהר בכבוד הרב מרא דאתרא וארום א' רב האט א' חליף אינטער די פאלע און שעכט און ווייסט אפילו אליין נישט וועמען ע"כ :

יב) ערך מהנ"ל, סיפר לי איש ישיש אחד מחסידי ווארקי שהוא הי' בווארקי אצל הרה"ק הרמ"מ מווארקי זצ"ל באותו ש"ק שנפטר בו הגה"ק החרי"מ זצ"ל ובאותו ש"ק לא בא הרה"ק הרמ"מ זצ"ל לביהמ"ד להסעודה שלישית רק אכל בחדרו פנימה ואיש הג"ל צמד אחורי הדלת ושמע איך שהרה"ק זצ"ל זימר בעצמו הזמירות שהי' רגיל לומר בסוד ישרים ועדה

בשינוי ואמר לו הרה"ק זצ"ל דו ביסט געווען א' מחוצף און היינט ביסטו אייך נאך א' מחוצף? וצוה לזרקו על האשפה וכן עשו ע"כ. (עיין ברמתים צופים דף ע"א):

יז) ערך מהנ"ל, שמעתי בשם הרה"ק ר' יחיאל מאלכסנדר זצ"ל שאמר על אביו הגה"ק ר' פייוויל מגריצא זצ"ל שהי' לו א' איידעלע הרגשה עכ"ל חה הי' בתוך סיפור איך שהי' לו לאביו הגה"ק הנ"ל בהיותו בורשה גדר לאכול רק מש"ב אחר מורשה ופ"א לא הי' השו"ב הנ"ל בביתו והלכו ב"ב לשחוט צוף אצל שו"ב אחר וכאשר הגישו לפניו את הרוטב תיכף הרגיש בדבר ולא טעם ע"כ :

יח) ערך מהנ"ל, סיפר לי הרה"ח ר' מ"מ מינץ מפולטיסק מה שאמר לו הרה"ק ר' שמחה בונם זצ"ל מווארקי ומאטוואצק ומ"כ בעה"ק אין רצוני שתקרא בס"ת בדקדוק אע"פ שעפ"י הדין מחויבים לקרות בדקדוק אך מפני שהם (ר"ל המשכילים) החזיקו בו בשתי ידים מחויבים אנחנו להניח זה ע"כ. וא"ה עיין בס' מעין גנים להרה"ק בני יששכר זצ"ל על הס' אור החיים להחסיד ר"י יעבץ זצ"ל פי"ד אות ו' וז"ל וזה אשר שמעתי מר' הרה"ק מהר"מ סופר זצ"ל מפשעווארסק שאמר ע"ז ראי' מה"ש שנאמר לא תקים לך מצבה אשר ש"א אלקיך ורדקו המפורשים ל"ל אשר ש"א וגו' ופירשו רבותינו ז"ל אע"פ שהי' אהובה בימי אבות כיון שעשו זה מדרכי ע"ז כבר הוא שנוא בעיני המקום ואמר זה הרה"ק הג"ל גם על חכמת הדקדוק חנם שהוא היתה אהובה בדורות הראשונים והיתה פינה לתורה ועב"ז כעת בדורות הללו כיון שכמה וכמה נתפקרו מקבלת התורה שבע"פ יותר טוב למנוע מזה. ע"כ: יט) ערך מהנ"ל, שהרה"ק ר' נאסקע זצ"ל ממאקאווי הי' דר בתחילה

שיח שרפי קודש

שלא יהי' לו חולשת הדעת ח"ו, ואמר לו החי' רי"מ זצ"ל תומי מה שיש לו לתרץ ושניהם כאחד כוונו לכוונה אחת וישאלהו הרה"ק מפראג זצ"ל מדוע לא תירץ תיכף להרב הליטאי הנ"ל ואמר החיר"מ זצ"ל אל הרב האב געזעקן אז עמר מיינט נישט ערצ'ך הרב איך מעהר נישט געוואלט שמועסען, ונתפעל מזה הרה"ק מפראג זצ"ל והחי' הרי"מ זצ"ל נתפעל מאד מזה שבא באישון לילה והטריח א"ע לעת זקנתו כדי לברר האמת זי"ע: (יד) עורך מהנ"ל, שמעתי בשם הרה"ק ר' דוד זצ"ל מקאצק שחטא המרגלים הי' בזה שאמרו וכן היינו בעיניהם כי למה להם לדעת איך הם נחשבים בעיני זולתם ע"כ:

טו) עורך מהנ"ל, שמעתי בשם הרה"ק ר' ישראל מפיאב זצ"ל, עה"פ (תהלים קי"ט) טוב טעם ודעת למדני כי במצותיך האמנתי והקשה הא רישא לאו סיפא כי אצל אמונה אין שייך שכל כי המאמין יאמין אפי' אינו יודע טעמו של דבר ואמר כי מתחילה צריך האדם לקבוע בלבו אמונה שלימה ואח"כ זוכה להרגיש ולידע טעמו של דבר וזה שהתפלל דהמע"ה טוב טו"ד למדני כי במצותיך האמנתי מכבר ע"כ וא"ה עי' בליקוטים צירופי אותיות מהר' נתן מברסלב נדפס בריש ספר המדות מרבו ב' ליקוטי מהר"ג זצ"ל, וז"ל נפתחו השמים ואראה מראות אלקים (יחזקאל א') ר"ת אמונה כי מי שיש לו אמונה שלמה, ה"ז כאלו רואה בעינים את הדבר וע"כ מי שזוכה לאמונה שלמה הרי כל השמים פתוחים לפניו ורואה מראות אלקים עין בעין מחמת תוקף אמונתו באמת וזה אותיות אמונה, והק' ב' אוה"ח זצ"ל פתח ספרו על התורה באלו הדברים נפתחו השמים ואראה מראות אלקים והבן: טז) עורך מהנ"ל, בשם הרה"ק ר' אברהם זצ"ל מפאריסאב שדהיות

רק הכל הי' בחפזון ובמיוצה וכאשר הגיעה הזמן שמותר להדליק נר של מוצש"ק תיכף התפלל ערבית והבדיל ונסע על מרכבתו בדרך שנוסעים לגור והי' לפלא גדול בעיני כל החסידים ואח"כ נטודע עליו מפטירת הגה"ק הרי"מ זצ"ל, ושמעתי שהרב הרמ"מ זצ"ל הנ"ל השכיב א"ע על הארץ קודם ההלוי' של הרי"מ זצ"ל ממש אצל הרי"מ זצ"ל זה אצל זה. ע"כ:

יג) עורך מהנ"ל, סיפר הרה"ג ר' יודל אבדק"ק סאקאלאוו ז"ל, שפ"א היו בורשה שני אנשים סותרים גדולים אשר הי' ביניהם סכסוך גדול בעניני"ה מסחר והסכימו בדעתם שפ"א יברור לו אחד וז"ב פ"א ואחד ברר לו בורר את החי' הרי"מ זצ"ל והשני בירר אחד מרבני ליטא וכאשר הבוררים לא יכלו לבא לידי גמר הסכימו ביניהם לשמוע חות דעת מהרה"ק ר' ישעיהו מפראגע זצ"ל וכאשר יצא מפיו כן יעשה ואחר כשכבר יצא הפסק התחילו לפלפל בד"ת והרב הנ"ל מליטא חפץ להראות את כחו וגדולתו והפך מאד לסתור דעת בעל החי' הרי"מ זצ"ל, והחי' רי"מ זצ"ל שתק ולא ענה לו דבר והי' לפלא גדול וכחצות הלילה הנה קול דופק בפתח החי' רי"מ זצ"ל וראה החי' רי"מ זצ"ל שהוא הרה"ק רי"מ מפראג הנ"ל והתפלל מאד על סיבת ביאתו אליו באישון לילה ואמר הרה"ק מפראג לב' החי' הרי"מ זצ"ל שסיבת ביאתו הוא מדוע החירי"מ זצ"ל לא ענה להרב הליטאי הנ"ל דבר וכעת עלה על מחשבתו לתרץ את דברי החי' הרי"מ זצ"ל כי אמיתיים הם לכן לא הי' יכול להתאפק ובא בלידה לחי' רי"מ זצ"ל בכדי שלא יהי' לו חולשת הדעת ח"ו יען בעת התוועדם יחד שהרב הליטאי נצחו בפלפולו וכעת עלה על מחשבתו לתרץ את דברי כ"ק כי המה אמיתיים ולכן לא יכולתי להתאפק ובאתי לכ"ה

„ויאמר אליהם, או דער עולם קומט זיך צוזאמען ברויך דער רבי זאגען תורה ע"כ :

(א) **עוד מהנ"ל**, בשם הרה"ק מהר"ח א מאלכסנדר זצ"ל שאמר שענין טהרת מצורע ע"י כהן והנה צרעת בא על עיון לה"ר והנה זה המדבר לה"ר הוא אומר אמת שאינו יכול לסבול מה ששמע שחבירו דיבר עליו סרה ומספר לו, ומדת אהרן הכהן ע"ה הי' להיפוך לרדוף שלום אפי' בין שני שנאים במה שסיפר מאחד על חבירו דברים שלא אמר עליו מעולם ועי"ז הי' מעורר בהם אהבה ועשה שלום ביניהם, ואמרה תוה"ק שזה ענשו של המגיד אמת שרפואתו יהי' ע"י הורדף שלום שמוכרח להגיד שקר כדי לשום שלום ודפח"ח :

(ב) **עוד מהנ"ל**, בשם הגה"צ מפילץ זצ"ל, ששמע מפק"ז החי' רי"מ זצ"ל, שאמר לבאר תירץ הבית יוסף דחלקו את השמן לח' חלקים היינו דחשבו להדליק בכל ליפה רק נר אחד שבוה מקיים ג"כ מצות הדלקת המנורה. ע"כ :

(ג) **עוד מהנ"ל**, בשם הרה"ק ב' שפ"א זצ"ל, שהשיב לאחד שהפציר בו שיתן לו סגולה לצורך חולה שהי' לו בתוך ביתו, והשיב לו תאמין לי כי איני יודע סגולות אמנם כבר אמר השי"ת והייתם לי סגולה שזה הסגולה היותר בדוקה שיעזור השי"ת עכ"ל"ה :

(ד) **עוד מהנ"ל**, בשם הרה"ח מהור"ד מנחם מענדיל שו"ב דפה סוקלוב אמר לי בשם הרה"ק הוקן מווארקי שהסביר מאמר חזו"ל ב' ימים טובים של ר"ה כיומא אריכתא דמי' משום דכתיב בקרא ובחדש השביעי „באחד" לחודש ולא כתיב „בראשון" לחודש ובכ"מ שיש אחד לא שיך שנים ודפח"ח :

„רבי" צריכין ארבעה תנאים א) אהבת ישראל ב) רוה"ק ג) מעט מופתים ד) ואחר כ"ז שמן השמים יושיבו אותו על הכסא ולומר לו „נהג". ע"כ :

(ז) **עוד מהנ"ל**, בשם הרה"ג ר' נח ז"ל אבד"ק פיאסצענא אמר שמעתי ממרן הק' זצ"ל מגור שאמר עה"פ ויקם בלעם בבקר פי' רש"י ז"ל כבר קדמך אאע"ה שנא' וישכם אברהם בבקר שהקשו וכי דבר טוב עשה? ולמה הוצרך לומר כבר קדמך ואמר מרן הק' זצ"ל שבכל יום מתעורר הכח מסט"א להדיח את ישואל אך אנו יש לנו זה הכח מאאע"ה שכ' וישכם אברהם בבקר כמו שאחז"ל הבא להורגך השכם להרגו שכאן כתיב „ויקם" ושם כתיב „וישכם" ע"כ :

(ח) **עוד מהנ"ל**, בשם ספר פרי צדיק להרה"ק הכהן זצ"ל מלובלין ולפסח ענין ל"ו) שאמרו בשם הרה"ק מפשיסחא זצ"ל מה שאמרו חזו"ל שנקרא שמו שדי שאמר לעולמו די היינו שהוא די ללמוד ממנו הכרת השי"ת ע"ש ע"כ :

(ט) **עוד שם**, כמו שמספרים מהרה"ק הר' זושא זצ"ל שהיך בדרך לתומו ובה לנגדו ער"ל וביקש ממנו שיסייעהו להעמיד את העגלה שלו עם שחת שקורין היי שנפלה ואמר לו שאינו יכול והשיב לו הער"ל יכול אתה ואינך רוצה ואמר ע"ז הרה"ק הנ"ל שרמזו לו שההא תתאי נפלה וביכלתו להעמידה רק שאינו רוצה ע"ש :

(כ) **עוד מהנ"ל**, הרה"ק ר' שמעון מסקערנעביץ זצ"ל על חתונת בנו בהתוועדם יחד המזוטנים בקש הרה"ק ר"ש מהמתותן שלו הרה"ק ר' לוי יצחק בלאדי שיאמר תורה ואמר הרה"ק ר' לוי יצחק זצ"ל שהוא יאמר בתחילה תגה אז אמר הרה"ק מסקערנעביץ בשם כ"ק אביו הרה"ק ר"מ זצ"ל מווארקי על פסוק ויקהל כשהא כל עדת בני

שיח שרפי קודש

ואמר בזה"ל אתה הבנת את דברי אבי זצ"ל? לא אתה ולא גדולים ממך הבינו את דבריו! ואספר לך מעשה להראות איך שהוא הי' חשוב בעיני הרה"ק מטשעכאנאוי וסיפר לו הרה"ק הר"מ הנ"ל היות שתמיד נסעתי עם אבי הרה"ק זצ"ל מגאסטינין לטשעכאנאוי ובכל פעם נתן לנו הגביר ר' לייזר קושמארעק המרכבה וגם הוא נסע עמנו ושם בטשעכאנאוי לא הי' אוקלין אצל השלחן אף גדולי הרבנים אבל אנתנו בבזאנו לטשעכאנאוי אף באמצע השבוע קבלנו שלום והלכנו לאכסני' ומיד בא המשמש לאכסני' שלנו וכבד אותנו לאכול על השלחן של הרה"ק בש"ק ואמר בזה"ל הגאסטינינער רב ובנו ישראל משה יבואו אל השלחן וגם ר' לייזר יבא יען שנתן המרכבה וכך ר' נהוג תמיד, ופי"א באנו לטשעכאנאוי ביום ד' וקבלנו שלום והלכנו לאכסני' ובא המשמש כמנהגו ולא הי' אז אאמ"ר הרה"ק בחדר ואמר המשמש בזה"ל הגאסטינינער רב ובנו ישראל משה יבואו אל השלחן ואת שם ר' לייזר לא הזכיר והלך המשמש לביתו ואח"כ כשבא אאמ"ר זצ"ל לאכסני' ספרתי לו את דברי המשמש אשר לא הזכיר את שם ר' לייזר ושאל אותי עוד הפעם אם שמעתי כך מהמשמש ואמרתי כן, ושלח אחר המשמש ואמר לו אמור אות באות דברי הרבי וחזור על דבריו ואת שם ר' לייזר לא הזכיר ושלח אאמ"ר להרה"ק ר' יעקב ז"ל בנו של הרה"ק זצ"ל להודיע את סבת הדבר והלך הרה"ק ר"י לפנים ושאל אותה את סבת הדבר שלא בקש את ר' לייזר קושמארעק להשלחן והשיב הרבי כי לא ראה אותו, והודיע זאת לאאמ"ר ונבהל מאד ואמר לר' לייזר שאמר עשרה קאפיטעל תהלים וילך עוד הפעם להרבי ועשה כן והביט בו הרה"ק מראשו ועד רגליו ואמר לו בזה"ל בא גם אתה אחר

השבת

אשר כתב אלי הרה"ג וכו' כש"ת מהור"ר שלמה אבד"ק קלאדאווא שליט"א.

שמעתי מהר"ר מענדיל ג"י קוטשינסקי
דומ"ץ דק"ק וולאצלאוועק שהי' חתן הרבני הנכבד ר' שמואל ליב וואסערמאן מקויל בן אחות הרה"ק מגאסטינין ובן הרב המאה"ג ר' ליב זצ"ל דומ"ץ דק"ק וולאצלאוועק סיפר לי הרב הנ"ל שפי"א הי' הרה"ק ר' משה זצ"ל בהרבה"ק מגאסטינין בעיר קויל ונתן לו קוויטעל לשאל עצתו אדות הדירה כי הי' דר עם חמוי ביחד והי' לו מחלוקת אכנס דחוקא הי' לו שעתא וקשה לו לשכור דירה אחרת ואמר לו הרה"ק הנ"ל הלא מקומך בעיר וולאצלאוועק (והסוף הי' כי אחרי מיתת אביו ז"ל נתקבל לדומ"ץ בעיר וולאצלאוועק) ואמר לו הר"מ הנ"ל אביו של כ' לא אמר כך (והמעשה כך הי' הרב הר"מ הנ"ל הי' נתפס לצבא וכמובן לא פסקו מלדמוק דלתי הרה"ק מגאסטינין זצ"ל יום יום עד שבא חפשי לביתו ובבואו ביקר את הרה"ק זצ"ל שהי' אז בכפר בעלגא הסמוך לגאסטינין שהי' שייך להנגיד המפורסם הנכבד ר' ליב קושמארעק ע"ה, כי הי' חלוש מאד והי' שם לשאוף רוח צה ואז לא נתן שלום לשום אדם רק בירך אותם ע"י חלקן קטן והרב ר"מ הנ"ל להיות כי הי' מקרוביו לא חפץ לקבל ברכת פרידה כזה וחפץ ליכנס דרך הבית ולא הניחו המשמש ונודע זאת להרה"ק זצ"ל וצוה אותו לבא להגן וזה הי' ערב תשעה באב ונתן לו שלום והוא נתן לו קוויטעל והי' כתוב בראש הקוויטעל שם עיר קויל ושאל הרה"ק בתומו "קויל"? ואמר הרב הר"מ הלא משכני בעיר קויל ואמר הרה"ק בניחותא הי' "קויל". ועמד הרה"ק ר"מ בהקפדה עליו כי ראה שאינו חשוב בעיניו

שיח שרפי קודש

נה 109

ומכתב מהה"ק ראי"ה מאפטא זי"ע
להה"ק הר"ר משה"י זי"ע מקאזניץ.

ב"ה יום ג' כ"ה תברכו בחדש
תשרי תקפ"ל.

ישמח משה ברב ברכות ושובע
שמחות כבוד ידידי מחונני רב
חביבי רחמימ דליבאי הרב החסיד
המפורסם יקרא קדישא חסידא
ופרישא, העניו האמיתי קודש
יאמר לו כש"ת מוה"ר משה
אליקים בריעה ג"י.

אחדופ"ש כפי חק אהבתו התקוע
בלבי, באתי במבשרת

שלום רב מאתי ומכל מרבית ביתי
אודה לה' הטוב כי חיים ושלום
אתנו כה יתן ה' וכה יוסיף בריאת
וחיים ונוכה ונתבשר בשורות טובות
מכל יראי ה' וחושבי שמו בפרט מידידי
מחו' מעכ"ת, ומהודענא שת"צ הגיעני
מכתביו זה פעמים באהבה ושמחתי
בשמעי משלומי הטוב, ומלאתי טוב
משאלותיו, וזכרוני' לפני בעת עמדי
בתפלה להתפלל עליו שיחזק ה' כחו
לעמוד בהיכל המלך מלכו של עולם
להתחנן לפניו על עמו כאשר עם לבבו,
משה ידבר והאלקים יענו בקול,
ומובטחני כי שמע ה' בקולינו והי'
לרצון לפניו תפלותינו, מכל זה חפצי
ורצוני להתודע ממכתביו איך ומה עברו
הימים הקדושים והנוראים, ובע"ה ה'
ה' אתנו בימי הרצון האילו ובפרט
בחג הקדוש זמן שמחתנו, ושמחתו,
ושמחתי עם כל יראי ה' וחושבי שמו
בשמחת תורתנו הקדושה יהי' לרצון
לפני אדון כל, וזכרתי גם אותו לברכה
בטללי רצון ברכה ונדבה ויוכה לבוא
למעלת הקדושים והטהורים שהי' לאביו
הצדיק קדוש ישראל זללה"ה, למלאות
מקומו בתורה וגדולה ובחכמה וביראה
וענוה ובזקנה, וכאשר הי' ה' עם אביו

השבת נסעו לביחס כבואם על הדרך
סכוך לביתם שמעו כי הי' לו היוק
גדול בכפר שלו וגחן הרה"ק מגאסטינין
ולחש לאוזן ר' לייזר שכל סדר
המעשה שהי' לו אצל הרה"ק מטשעכאנאו
הי' ברמו ע"ו, וזוף דבר הי' שהר"מ
הנ"ל נענש כי הוא סחר בשווארצע
סחורות מעבר לגבול בלי מכס והי'
לו טראנספארט סחורה אצל אשה בכפר
הסמוך לפה קלאדאווע והי' שם בטוח
שלא ידע שום איש מזה אבל האשה
מדעת עצמה הוליכה הסחורה ללודו
ונסעה דרך פה קלאדאווע נתפסו אותה
עם הסחורה ולקחו כל הסחורות וראה
בחוש שנענש על שהתריס נגד הרה"ק
תנ"ל, וכן שמעתי מאחי ר' ארון ג"י,
אשר הרה"ח ר' משה"י וואליער מלאדו
סיפר לו איך שהוא והנגיד החסיד ר'
אלי' הערץ חותנו של הרה"ק ר' בונם
זצ"ל מווארקע-קארטשעוו היו אצל
הרה"ק ר' יחיאל זצ"ל מאלכסנדר
ועמדו אצל התנור ושאל ר' משה וואליער
את ר' אלי' הערץ הנ"ל על חתנו
וקרא אותו בשם „רבי“ מה עושה חתנך
„הרבי“? והשיב לו אתם ג"כ לא תוכלו
לקראו בשמו? רק בשם „רבי“ אתם
קוראים אותו? ושמע זאת הרה"ק ר'
יחיאל זצ"ל ואף כי הי' חלש מאד
עמד מכסאו והלך אצלם ושאל אותם
במה הם מתוכחים וספרו לו, ואמר
הרה"ק אליהם אם עדת ישראל מושכים
אליו בטח לא ינח אותו אביו הרה"ק
זצ"ל בקבר שיבא לידי בושה ח"ו,
יזראה להשתדל בעבור בנו שיוכל
לפעול טובות בעבור עדתו ע"כ:

שיח שרפי קודש

והעתקת המכתב אשר כתב הנה"ק החי' הרי"מ זצ"ל להחסיד הר' אברהם ליפנער לבקשו על החתונה מנכדו אדמו"ר בעל שפת אמת זצ"ל.

ב"ה יום ה' תשא, תברך" לפ"ק.

הנה זכני ה' בחסדו להשיא נכדי המופלג כ' ליבלי נ"י לאי"ט בן

בני המופלג בתורה וביראה מ' אברהם מרדכי ז"ל החתונה תהי' בעזה"י למוצ' ביום ג' אדר שני פה גור עם ב"ג הכלה מ' יוכבד רבקה תח' בת המופלג חריף הנגיד מ' יודל נ"י מחאנטשין

נכד הרב הצדיק המנוח מו' פייביל קאמינער ז"ל נכד הגאון המנוח מ' ברוך פרענקיל ז"ל יתן השי"ת שיעלה זווגם יפה ושיראה בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות מתוך הרחבה, והנה אקרא לאוהבי ורעי לבוא לשמוח ולשמח כי שמחת אחד מהחבורה מגיע לכל החבורה ומנהג ישראל תורה הוא לבקש אוהבים למצוה זו לקיים ואהבת וכו', גם נתקן ברכת שהכל ברא לכבודו על אסיפה זו ותזכה לשמוח בשמחת בניכם ובנותיכם ובני בניכם בהרחבה וכל טוב ונזכה כולנו יחד לשמוע בערי יהודה וכו' קול ששון ושמחה חתן וכלה בתוך כל ישראל

סיפר הר' שלום ליב בן הרב ר' יהושע קאלנער שפ"א אמר הנה"ק החי'

הרי"ם זצ"ל על הגאון זצ"ל כנראה איז שוין לאנג פערטיג מיט זיך, ווייל עס

לאט זיך לערנען אין זיינע ספרים :

גם סיפר ששמע מר' יחזקאל וואליער ששמע מהחי' הרי"מ זצ"ל שאמר

בשעת הגעזעניגען שגדול הדור אחד בא לעלמא דאתי ושאלו אותו קבעת

עתים לתורה וחרה לו מאוד כי הוא ישב תמיד על התורה כל היום והלילה,

ולא בקביעות עתים לבד, ועתה שואלין אותו

בן יהי' עמו ויגדל שמו וכסאו יהי' נכון לו ולזרעו עד עולם וכל אשר יעשה ה' יצליח לו להיות פועל ישועות בקרב ארץ בפרט להבאים לקבל ברכותיו ומעתה יתענג על רוב שלום הוא ובניו וכל הנלווים אליו ידיד ה' ישכון לבטח כבוד ה' חופף עליו כל הימים ברוב עו' ושלום בטוב ובנעימים :

הכ"ד מחו' ואו"נ ידידו המעתיר בעדו ובעד ביתו לשמוע ממנו בשורות טובות הק' אברהם יהושע העשיל מאפטא פ"ק מעזיבון יצ"ו.

גם אנכי הצעיר דורש שלומו הטוב באהבה רבה ומבקש אהבתו וידידתו לנצח ונא מאוד להעתיר בעדי ובעד בניי הילדים שיחיו שאזכה לגדלם לאוי"ט עד זקנה ושיבה טוב' דשנים ורעננים ויצליח לי במעשי ידי יצו ה' את הכרכה לנו ולכם :

הכ"ד ידידו הדבוק מאח המצפה לשמוע תמיד בשורות טובות הק' יצחק מאיר באאמו"ר הרב מהר"א יהושע העשיל מאפטא פ"ק מעזיבון יצ"ו.

בני זיסא לעב ובני מענדיל לעב דו"ש.

בתי הצנועה מ' רחל בת מירל ובעלה שמואל בן שרה יזכו לבנים, ושלום לכל בני ביתו ובפרט לבנו האברך נ"י. השי"ת יזכנו לשמוח בישועתו במהרה.

(ע ל ה מ כ ת ב)

י"ק קאזיניץ

ליד ולכבוד אהו' ידידי מחו' ואו"נ הצדיק החסיד המפורסם בוציא דנהורא יקירא, כש"ת מוהר"ר משה אליקים בריעה נ"י ק"ק הנ"ל.

נשיאותו, מעשה בקצב אחד שהקציב
 בשר ער האט גיגעכין אַ האק אין
 שבת אריין, וויא ער האט זיך
 דערמאנט אז עס איז שבת איז ער
 גיטיען אַ לויף, אין שיל אריין ער
 האט גיטראפפן צי לכה דודי, האט ער
 גיטיען אַ זיפן, דער זיפן איז נישט
 גיוועזען דער קצב נאהר דער יוד האט
 ארויס גיזיפצט פין עהם, וזהו פי'
 ויאנחו בני ישראל מן העבודה דער
 יוד האט פין זייא ארויס גיזיפצט, דורך
 דעם יודע אַל, האבען זיי באקימען
 דעת, ואח"כ, ומשה ה' רועה, והבן:
 פ"א ה' להה"ק הרמ"מ מקאצק זצ"ל
 שאלה על חטים שמירה לחג
 הפסח והיפשו שמירה אחרת ולא
 מצאו כפי הראוי להה"ק מקאצק זצ"ל
 ורצונם ה' ליקח השמירה הראשונה, ואף
 שהי' קצת שאלה אבל ע' שאר שמירות
 ה' חשש יותר לדעתם כפי הראוי
 להה"ק מקאצק זצ"ל, אעפ"כ אמר הרה"ק
 מקאצק זצ"ל שאין להשתמש בשמירה
 הראשונה לחג הפסח מחמת שהי' היסח
 הדעת, ואין זה נקרא שימור ושיבת
 הה"ק החי' הרי"מ זצ"ל, את הסברא
 הו', ואמר שהוא סברת הר"ן זצ"ל:
 פ"א בא חסיד אחד לפני הה"ק הר"ר
 יחיאל מאיר מגאסטינין זצ"ל
 להוכיר לפניו אביו החולה, ובתוך כך
 נטל הה"ק את הפידעלי טאביק שלו
 והניח על השלחן, ומחמת שהפידעלי
 הי' יפה מאוד, הביט אותו החסיד על
 הפידעלי, הרבה יותר מהראוי, ושאלו
 הה"ק מה זאת שהביט על הפידעלי
 הזה בכיין, והשיבו מחמת שמאוד יפה
 בעיניו, ואמר לו הה"ק מגאסטינין
 זצ"ל שמחמת זה הפידעלי הי' חלילה
 עשיר אחד נעשה עני כשיעור חוט
 השערה, אצל הרבי הק' מקאצק זצ"ל,
 שהה"ק מגאסטינין הי' פ"א החויק בידו
 הפידעלי טאביק הזה בקודש פנימה.
 וראה הה"ק מקאצק זצ"ל ושאלו בזה"ל
 יחיאל

אחיו שאלה כזה, רק כונת השאלה היתה
 בתיבת, עתים" על הכ"ד עתים, שאמר
 שלמה המע"ה:

שמעתי מר' בונם כי הרה"ק ר' נתן
נאוואדווארער הי' בסאוואלק
ובא אליו מתנגד אחד ואמר כי איש
צריך לדעת ממציות מחקר העולם,
ולחקור ממציות אלקות, ולא לחיות
כבהמה, והשיב לו הרב (ואז הי' פ'
אמרו) כי כתיב אצל המגדף, ויצא
ופרשי ז"ל מפרשה של מעלה יצא,
לגלג ואמר ביום השבת יערכנו, דרך
המלך לאכול פת חמה בכל יום שמא
פת צונן, וקשה בשביל שדאו בעבור
השית' כביכול, יהי' נקרא מגדף, אלא
האמת כך הוא, בשביל שהלך לחקור
בעניני עסקי ה' הוא מגדף, ולזה
כתיב וירגמו אותו, אבל ובני ישראל
עשו כאשר צוה ה' את משה וכפל
הלשון, ופירשי ז"ל שעשו בו כל מצות
סקילה, ונוכל לפרש כי בני ישראל
לקחו המדה מהיום והלאה שלא לחקור,
רק עשו כאשר צוה ה' את משה:
ע"כ מהרה"ג מהר"ש האבד"ק קלאדאווע
שליט"א הנ"ל.

שמעתי פ"א התנצל חסיד אחד לפני
הה"ק הרבי ר' חנוך העניך
מאלכסנדר זצ"ל על קנאה גאוה וכבוד,
והשיב לו קנאה נאהך וואהם, תאוה צו
וואהם, כבוד פאר וואהם:
צדיק אחד אמר פ"א לאחד ממתנגדים
ששאלו אותו על שמבטל כמה
שעות עבור החסידים, והשיבו כתיב אין
מחסור ליראיו, להיראים אין מחסור
הפנאי והזמן, והבן, וכבר כתבתי בשם
החי' הרי"ם זצ"ל על הפסוק ופניתי
אליכם פנאי שלי שיהי' לכם פנאי לכל
דבר והבן:

סיפר הה"ק הר"ר חנוך העניך
מאלכסנדר זצ"ל, בתחילת

שיח שרפי קודש

מיושב קושית התוס', והה"ק הרי"מ מווארשא אחר שהוא מציע לפלולו שוב הוא דוחה דברי עצמו מפני קושי' התוס' היינו שאם ה' כפי דבריו איך ה' תוס' מקשים ה' וכן: בשם הה"ק הרמ"מ מקאצק זצ"ל עה"פ וירא א' את בני ישראל וידע אלקים עהר האט זיין גיגעבין א בלאשק פר דיא אויגען, אז וידע אלקים: בשם הה"ק הרי"מ מגור זצ"ל לשפוט את הר שעיר לעתיד יהי משפט לצדיקים ולרשעים שלוח נדמה לר' ולוח נדמה כחוט השערה והבן:

שמעתי משם הה"ק מווארקע שאמר שכאז"א צריך לראות שיהי על הדרך בעת הנסיעה מביתו שלוחי מצוה דהיינו לקבל עמו אגרת מחבירו או דבר אחר כדי שיהי שלוחי מצוה ואינן נזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן: סיפ"ר הרבי מאלכסנדר בתחלת נסיעתו לפרשיסחא והי' מסתפק עוד בדעתו אם להחזיקו לרבי איתרע לו פ"א בפסח שנפל לו חתיכת מצה בקוואס ונטל החתיכה בצננה במקום שאין רואין והשליך לחוץ ופגע בו הרבי ר' בונם זי"ב ושאלו מהו דינו אם נפל חתיכה מצה בקוואס וראה שהוא בעל רוח הקודש, והשיבו תיכף במקום שאין אנשים רואין נטל החתיכה ומשליך לחוץ, ואמר בזה"ל אז איך האב גיזעוהן אז עהר קיקט מיר שון אין דיא שיסעל אריין קבלתי אותו עלי לרבי, והבן:

הה"ק מקאצק זצ"ל אמר פ"א לחסיד אחד באם שאומר בורא ניב שפתים בכוונה בתמימות יוכל גם אולם לדבר ואותו חסיד פ"א ה' נשאר בכפר אחד בשבת קודש כבר אחר פטירת רבו הק' והי' מוכרח ליישר בכפר אצל בעה"ב אחד והי' מקום דחוק אך נתן לו קאמער דהתפלל ולא הי' לו כמעט שום ספר ללמוד ובמוצ"ש לקח

יחיאל מאיר פין וואנעט האסטו עפיס אזוי א שיין פידעלי, והשיבו, שעשיר אחד הידוע בין החסידים הביא לו את הפידעלי מחו"ל, והה"ק מקאצק זצ"ל כעת לא השיבו כלום, וכשכבא חסיד הנ"ל לפני הרבי מקאצק זצ"ל שאלו הרבי מקאצק שמעתי, שאתה סוחר עם אנטיקין, ולמה לא תקנה את האנטיק הזה יאה עניותא ליהודאי כו', והי' כי ראה שח"ו נעשה עני ע"י דיבורו של הה"ק, השיבו אותו החסיד שהוא קונה אנטיקין בעד איווה והובים בסכום מועט אבל ליתן כל ממונו בעד אנטיק אין רוצה ליתן, וכשמע הרבי מקאצק זצ"ל דבר זה האט עהר גיגעבין א קנאק מיט דעם פינגער, שדבריו מצאו חן בעיני הרבי מקאצק, ונשאר עשיר כמקדם, ולולי שהעשיר הנ"ל לא הי' ניתן לו שכל שמים, להשיב כנ"ל, הי' נעשה עני ח"ו עד יום מותו, והבן וראה זה הקפדה מהה"ק מקאצק זצ"ל אולי יש בכלי יפה מעט תאוה לעינים:

כתב לי ש"ב הה"ג וכו' ה"ר צבי יחזקאל מ"ו שליט"א האבד"ק פלונסק וכעת בווארשא וז"ל סיפר לי הגה"צ ר' דוב בעריש זצ"ל ראפפורט אבד"ק ראווה (בגאליצא) כי בלומדו אצל הגה"צ ר' בעריש אשכנזי אבד"ק לובלין בע"ס נודע בשערים, והי' לימוד השיעור בביהמ"ד, ופ"א באמצע השיעור הביא שליח א' מכתב עם ד"ת מאת הגה"ק בעל חידושי הרי"ם זצ"ל, בביתו גר דוב בעריש זצ"ל, והי' כאשר הביט הנודע בשערים במכתב, עמד בהתפעלות גדול ממקומו והלך ע"פ הביהמ"ד אנה ואנה ושאלו הר"ר בעריש רפפורט מה הוא נתפעל כ"כ, והשיבו כי מלבד עוצם גדלו בתורה הוא נתפעל מצדקתו וקדושתו כי הוא ועל עצמו אמר) אם הגוהו מחדש בפלפול הוא אומר שלפי סברתו ופלפולו יהי'

הי' בחצי הלילה ושם הי' עופות הרבה, ודיבר עמם כי הי' מכיר לשונם ושמע שיהי' לו נזק והפסד גדול בביתו, (או שריפה גדולה) וחזר והציל את עשרו, כמו כן היו כמה וכמה פעמים שניצול ע"י שיחות עופות הנ"ל מהפסדות ונזקים, ואח"כ נתודע לו ע"י שיחות העופות שימות בקרוב והי' לו מזה צער גדול שלא יכול להציל נפשו ממות ואח"כ פתאום באיזה עיר פגע הבעה"ב בהמלמד הנ"ל וסיפר לו כל המעשה הנ"ל ואמר למה אתה הפצרת בי ללמדך שיחות עופות ולמה הי' לך לידע כ"כ, ובאם שלא הי' לך ידיעה כ"כ והי' לך הפסידות, ההזיקות והצער הי' מכפרין על המיתה שלך וניצלת, אבל ע"י ידיעתך הצלת את ממונך, לכן מוכרח אתה למות בקרוב, המעשה הזה סיפר, למען לא יהי' אדם רוצה לידע בדוקא כל הדברים שחושק והבן. ואני שמעתי כעין זה הי' אצל הרבי מלובלין זצלה"ה עם צדיק אחד שהי' רוצה לידע הכל ברה"ק והפציר מאוד בזה:

שמעתי בשם היהודי הק' זי"ע עה"ט
ויצחק בא „מבא“ באר לחי רואי „מבא“ ר"ת מ"י ב"רא א"לה ע"ד הפסוק שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה והבן:

כתב ש"ב הרה"ג וכו' מוה"ר נתן נטע
הכהן ז"ל האב"ק קאלביץ בשם היהודי הק' זצלה"ה שאמר לאשתי תדע כי אם לא תנשא אחרי אזי לא תלך ממך הקדושה ואם תנשא תלך, כן אמר הה"ק הר"א מפארסוב זצלה"ה בשמו:

ועוד כתב, שמעתי בשם הה"ק הר"י
מבעלי זצלה"ה שאמר לבנו הק' קודם החתונה תדע בני אם המטה נחשב בעיני אדם כקבר אזי הקבר אמיתי, הוא כמו מטה בלבד, אבל אם המטה הוא כמו מטה, אני הקבר כמו קבר ממש ר"ד:

סידור ואמר ויתן לך בלב נשבר בכוונה כי לא נסה באלה לבטל שבת בלי תורה והי' באותו בית בן אלם והוא אמר ברא נים שפתים התחיל האלם לדבר זה ושמע קול מזהלות ושאל מה זאת ואמרו שהתחיל האלם לדבר, וראו מה שראה הה"ק זצ"ל על הזמן רחוק הרבה:

שמעתי שפ"א הי' מסכים הגה"ק החי' הר"ם מגור זי"ע על שידוך אחד
(איני זוכר עבור כי הי' השידוך) אמרה לו זו הרבנית ע"ה שהמחזונים אינם לפי כבודה ועוד דברים כאלה שנתודע לה לאחר החקירה והדרישה, והשיב לה בעלה הגה"ק זצלה"ה בזה"ל „עם טויג נישט אלץ צי וויספן“ ואספר לך מעשה פ"א הי' מלמד צדיק בכפר אחד ובכל לילה הי' הולך מחדרו לחוק ושהה איזה שעות, ויהי כראות הבעה"ב הדבר הזה, שזה עושה כן בכל הלילות והי' חושק לידע מה זה, ועל מה זה, והפציר בו הבעה"ב בהמלמד הנ"ל להגיד לו במה עסק או בחצי הלילה כמה שעות בחוק, והי' מוכרח להגיד לו אחר כמה וכמה הפצרות שלא הי' יכול לפטור א"ע בדחי' בעלמא, ואמר לו שהוא פוסק בשיחות עופות ואמר לו הבעה"ב שילמוד גם אותו שיוכל לשיח שיחות עם עופות והשיבו המלמד שזה קשה מאוד שצריך לזה סיגופים גדולים וגלגול שלג וכדומה, והשיב להמלמד שיקבל עליו כל הדברים מחמת חשקות שרוצה לידע שיחות עופות ועושה הבעה"ב כל הדברים שזוה עליו, ולמד איתו. והמלמד הי' מוכרח ליסע למקום אחר במקום שאין מכירין אותו כי הוא הי' צדיק נסתר, וכאן הי' לו מקום בכפר שלא ידע ממנו שום אדם, ואחרי שבעה"ב נתודע ממנו הי' מוכרח ליסע למקום אחר, ואח"ז הי' הבעה"ב נוסע למרחקים למסחר ובא למלון אחד, ושם הי' מעמיד העגלה עם הסוסים במקום המוכן להם וזה

שיח שרפי קודש

דברים חיצוניים להסתיר מעשיו הפנימיים והבן:

הה"ק הר"ב מפרשיסחא ראה פ"א כפרי אחד בונה בית ושני נסרים באליעזר אינם יכולים להשוות יחד כי ה' באחד סענק ועמד וראה מה הכפרי יעשה וחצב נקב בהצד כדי שיכנסו הסענק בתוך הנקב ואמר להחסידיים ראו איך שיכולים לעשות שלום בין הצדדים לא שיכופו דוקא להשוות הסענק מהעקשן רק לכופ את השני שיכנסו בתוכו הסענק ועי"ז יתחוק יותר הבנין כמו כן האחדות יהי' יותר מקודם כי הכניע א"צ לפני השני:

בשם הרבי מקצק זצ"ל אל תרגו בדרך במדרש שא"ל יפסיעו פסיעה גסה וא"ל ילכו בלילה כי רצו לילך במהרה כדי למהר לבשר ליעקב אביהם את הבשורה טובה שעוד יוסף חי וע"ל כן אמר להם יוסף אז אין הימצא"ל איז אב געוויזען זיא שעה וויפל עס זאל געדאהרען ואם ימהור אזי יתעכבו ע"י סיבה אחרת:

בשם הרבי ר' בונם זצ"ל לך אמור להם שובו לכם לאהליכם מען וועט נאר זעהן וויא זייא וועלען זיך אין דער היים אויף פירען:

סיפ"ר זי אחד ששמע מר' חיים ססיפר מוזגנו אשת הרב ר' חיים בעקעווער בהצה"ק ה"ר נחמ" בבה"ק היהודי זצ"ל ששמעה בעצמה מאשת היהודי הק' הרבנית מ' שיינדיל ע"ה מה שהעולם אומרים עלי' שמבעה רעה בתוכנתה הוא מחמת זה כי ה' לה סיבות עם כמה ילדים ל"ע וצוחה לפני בעלה היהודי הק' ז"ל שכל העולם נושעים מחפלתו ובעצמו יש לו כמה סיבות ר"ל, והשיב לה בעת שבא לפניו איזהו איש עם מבוקש להתפלל בעד החולה שיש בו סכנה ויש לו רחמנות גדול ע"ז ומוסר נפשו על החולה הזה שיתרפא מחוליו ועי"ז זיך לבנוי, ויהי כשאשתו הרבנית

הה"ק מסאכאטשוב זי"ע ה' פ"א על ברית מילה בש"ק והתחיל לדבר מענין מכשירי מילה דוחה, ואמר שעיקר הוא הכנה למצוה, כי עה"פ אם תלכו עמי קרי פרש"י ז"ל בדרך ארעי, גראה מזה אף שעושה המצוה אך אינו בהכנה רק בדרך ארעי ועי"ז ח"ו בא התוכחה ר"ל:

בשם הה"ק הרי"מ זצ"ל"ה מה שאומרים תיכף במוצאי יר"כ סלח לנו אבינו כי חטאנו, הא נתכפר ביום הכיפורים ועוד הוא בבית התפילה ואימתי חטא, אך שעיקר הוא שישאל צדיק להאמין שיר"כ מכפר ובאם ח"ו שיש לו איוה ספק ספיקא אם נתכפר הוא חטא, ועל זה אנו מתפללין שיסלח לנו ע"ז אולי ח"ו אין לנו אמונה שלימה שיה"כ מכפר:

פ"א בייך אחד מפשוטי עם להגה"ק בעל ח' הרי"מ מגור זצ"ל"ה"ה, בברכה פשוטה כנהוג בזה"ל זייט גיזינד אין זאלט האבען פרנסה, ואמר עליו הפי' אל תהי' ברכת הדיוט קלה בעיניך א פראסטע ברכה, אף שלא הזכיר בברכה שום תורה ועבודה ויר"ש, ג"כ אל יהי' קל בעיניך, והבן:

בשם הה"ק הר"ר יחזקאל מקאזמיר זצ"ל במה שאמר לבן ליעקב, וא' אביכם אמש אמר אלי אל תדבר עם יעקב מטוב ועד רע, והקשה למה לו ללכת לספר כל הדברים לפני יעקב אדרבה ע"י הדיבורים האלה נתחוק יעקב יותר, ואמר, שלבן לא ה' יכול להתאפק עצמו מלספר שהש"ת דיבר עמו והבן:

בשם הה"ק הר"ר בונם זצ"ל תצורך לפני שלחן נגד צוררי, דהנה קשה למה צריך דוהמעה"ל לצורך שלחן מלכים כדי לקנא אותם, רק שהי' רוצה שהקנאה יהי' עליו מצורריו על שלחנו ולא על הפנימיות שלו כדי שלא לקנא אותו על פנימיותו, כי כל צדיק יש לו

עקיבא איגר לקבל פניו בעיר ווארשא וקודם שנכנס הודיעו להג' ר' עקיבא איגר ז"ל שהאברך הזה הוא חסיד הי' שואל אותו הגרע"א הפי' איזה חסיד המתחמד עם קונו, והשיבו הקאזמיר זצ"ל הפי' שאין יודע לשום בריאה מהחסידות רק הוא וקונו, והבן:

הרבנית שיינדי' שמעה זאת מנעה בכל כחה בעת שבא א' עם מבוקש מאיזה חולה, שלא יכנס פנימה להיהודי הק' זצ"ל כדי שלא יזיק לה ועי"ז אומרים עלי' שטבעה רעה ח"ו:
בשם הה"ק הרה"צ הר"י יחזקאל מקאזמיר כשהי' אברך והלך להגאון ר'

דיקוטי יהונתן.

עוד אז בחור ורך בשנים ויפ"ת, והתחיל לבכות לפניו, ונכמרו רחמיו עליו, וכנראה בברכות הרה"ק זצ"ל הציל אותו לחיים ע"כ:

ב) עוד כתב לי הרב הנ"ל, שמעתי מפה קדוש הרב הקדוש מרן ר' שמעון מסקערניעוויץ זי"ע בנסעי עמו יחד על הלוי'ת הה"ק ר' שמואל זצ"ל מסאכטשאוו, בשם אביו הרבי מווארקיי זצ"ל בתהלים (ק"ו) מי חכם וישמר אלה, שני פירושים, פי' א' בשם אביו, ופירוש א' בשם עצמו, ואינו זוכר רק פי' אחד, וגם איני זוכר אם אותו המי' הוא בשם אביו, או בשם עצמו, בקאפיטל הלזו כתיב הארבעה הצריכים להודות, יורדי הים והולכי מדבר וכו' לכן מסיים מי חכם, איזה חכם הרואה את הנולד, אינו ממתין עד שיחלה, רק לעולם יתפלל אדם קודם שיחלה, ע"כ מי חכם וישמר אלה קודם שבא למלך אלה, ויתבוננו חסדי ד' מקודם ולא יצטרך להיות חולה ולירד לים וכדומה להכיר מזה חסדי ד' ע"כ. עוד ברעיוני פי' א' אך לא אוכל לומר ברור שאותו הפי' הוא ממנו, קודם העגל במ"ת הובראו הכל, ובעשיית העגל חזרו למומן ע"כ אומר מי חכם וישמר אלה, הלואי היו חכמים וראו את הנולד ולא אמרו אלה אלהיך ישראל, ולא הוצרכו להחלה ולהתבונן מזה חסדי ד', אעיר עוד פעם שנית כי לא אוכל לומר ברור

ב"ה יום א' אח"ק הר"צ לפ"ק פה ווארשא יע"א.

שוכט"ס לכבוד ידידי הרה"ח וכו' כש"ת מו"ה יועץ קים קדיש שליט"א, בק"ק פרשיטיק.

א) כתב לי הרב הגאון החסיד בנש"ק וכו' ר' שלמה ענגילמאן נ"י אבד"ק קלאדאווא, שמעתי מהחסיד הישיש ר' אברהם יצחק לערנער נ"י מקאליש, אשר סיפר לו הה"ג ר' שאל שליט"א זילבערמאן אבד"ק וויערשאוו ואח"כ בעיר לאדו ועתה נתיישב באה"ק תובב"א אשר בנערותו למד אצל הרב הגאון ר' ישראל יהושע זצ"ל מקוטנא, ואצל הרבי מסאכטשאוו ונסע לביתו דשערארדו על חתונתו, והנה אביו הי' אדמיניסטראטער אביאודאווע אצל קושמיראק, ודודי ר' יעקב זצ"ל הי' לו מרכבה המלכין לנסיעתו תמיד, ושלת אותו לאלכסנדר להרה"ק הרח"ה מאלכסנדר זצ"ל לברכו קודם החתונה במרכבה שלו, בקבלו ברכת פרידה מהרה"ק שאל אותו הרה"ק עם מי נוסע לביתו והשיב שיש לו קאטש שלו עם נכרי בע"ג, ושאל אותו הרה"ק הלא אסור להתייחד וכו', והשיב הלא הנכרי הוא אצלם כמה שנים וממכרם, ובירך הרה"ק אותם, ונסע לביתו, ובהדרך בנסעם דרך יער רצה הבע"ג להורגו ר"ל, אך הוא הי'

הוא אכזרי, ולהיפוך בצדיקים הוא מדת רחמנות וכמאחז"ל דג' מדות בישראל ביישנים רחמנים גר"ח וא"כ בצדיק יש במדה מרובה רחמנות עד שיוכל להשפיע גם לאחרים וזלתי ג"כ מדת רחמנות, וזה הפי' ותחמול עליו והרגישה שבא אלי' מדת רחמנות ושאלה את עצמה מהיכן בא אלי מדת רחמנות ע"כ דהילד הזה יש בו מדת רחמנות להשפיע עלי וא"כ מזה ידעה שמילדי העברים זה והבן ודפח"ח:

ה) עוד בשם כ"ק רבינו הקדוש מסקערניעוויץ זי"ע ששמע ממנו הרה"ח ר' הירשקע ש"ב מקינצק ז"ל (בפ' יתרו) כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבנ"י, וברש"י ז"ל לבית יעקב אלו נשים ופשטי המון תאמר בלשון רכה ולבנ"י תגיד דברים הקשים כנידין, וקשה הלא כתיב אלה הדברים אשר תדבר אל בנ"י לא פחות ולא יותר והי' אסור לו לומר רק אלה הדברים ואיך אמר לזה בלשון רכה ולזה בלשון קשה, אבל באמת לא אמר רק לכולם בלשון אחד אבל לבית יעקב הי' זאת לשון רכה ולבני ישראל הגדולים הי' זאת לשון קשה כמו למשל כאשר יאמרו לכפריגס הרוח שיקחו אותו להיכל המלך ישמח מאוד אבל כשיאמרו לשר שיקחו אותו להיכל המלך מפתח מאוד כי מחמת שהוא יודע גודל ערכו של המלך ירא ויפחד שמא יפגום בכבודו של מלך לכן הי' לבנ"י דברים הקשים כנידין והבן:

ו) שמעתי מפ"ק רבינו הקדוש מן מסקערניעוויץ זי"ע שהקשה על מה שפירש"י ז"ל (בפ' וישלח) וירא ויצר וכו' וירא שמא יהרג ויצר לו אם הוא יהרוג את אחרימ, וקשה האם יעקב אע"ה הי' איש כזה שיהרוג הוא את אחוים בתמי', ופי' דהנה רבקה אמרה ליעקב (בפ' תולדות) וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך והפירוש

ברור אם הפי' האחרון הוא הפי' השני ששמעתי מפ"ק של הרבי מסקערניעוויץ זי"ע:

א) כתב לי ידידי הרה"ח ר' ישראל דוד שארפהארץ נ"י ש"ב מסעברשין, שמעתי מהרב הגאון ר' יחיאל אברהם בלאנקמאן נ"י אבד"ק שעברשין מה ששמע מירידי ש"ב החסיד המפורסם ר' אלי' שארפהארץ נ"י מלובלין ששמע מכ"ק אדמו"ר מרן ר' שמעון מסקערניעוויץ זי"ע על הטסוק (שמות) ותתצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו, כי מרים בעת ששמו את הילד על שפת היאור עמדה להתפלל על גורל אחי' ואמרה שזכות שהיא אחות אהרן ישמע ד' תפלתה וראתה שלא נשמע תפלתה ואח"כ ותתצב אחותו מרחוק דהיינו הענין אחת לא הזכירה עוד שהיא אחות אהרן, לדעה אימתי בא האדם לדעת האמת, אם שהוא בבחי' מה היינו ולא יזכור זכות אבות וזכות אחיו ואחותו, אז יעשה לו דהיינו בשביל' שהיא בבחינת מה והבן, ובוה מיושב המד"ר עה"כ ותתצב אחותו מרחוק הה"ד מרחוק ד' נראה לי ולפי"ו מיושב דזה הפירוש אם הוא מרחוק בשביל' זכות אחרים וגם בשביל' זכות עצמו דהוא בבחי' מה אז ד' נראה לי ודפח"ח ושי":

ד) עוד כתב לי הג"ל ששמע מהה"ג אבד"ק שעברשין ששמע לפני

איזה שבועות שהי' בסקערניעוויץ לאיזה צורך, שמע מהרה"ק ר' יצחק שליט"א בן כ"ק אדמו"ר מרן מסקערניעוויץ זי"ע בשם מר אביו זי"ע עה"פ (שמות) ותפתח ותראהו את הילד וכו' ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה, ואינו מובן דהי' צריך לכתוב ותאמר מילדי העברים זה ותחמול עליו דהכוונה שבשביל' שהוא מילדי העברים משה"ה ותחמול עליו, אך הענין דידוע דנפש רשעים

עושין תשובה ומגיע למקום בינה ששם הוא כולו מדת הרחמים הנסך מדת אלקים שהוא דין להו"מ שהוא מדה"ר והבן :

(יא) כתב בספר מכלל מציון (מהרה"ח ר' יעקב דוד מראדאמסק ז"ל) ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם (תהלים ק"ו) אמר רבינו אדומ"ר מוה"ר מא"כסנדר זי"ע, דכל זמן שישראל מלובשים בלבוש המיוחד להם ואין לובשים מלבוש נכרי א"כ הוי כדבר הניכר ובריה בפני עצמו ואין להם ביטול אפילו באלף משא"כ אם מתחבר עמהם ומתדמה להם הוא יוצא מכלל בריה ובטל לגביהם, וכן פירש מש"כ הצילני נא מיד אחי מיד עשו, הצילני בזמן שעשו ירצה להיות אחי ולתתחבר אתי, כי אז ח"ו אתבטל נגדו :

(יב) ער"ש, פסם אחת עמדתי לפני הרב הגאון"ק אדומ"ר מרן ר' דובעריש מביאלא זי"ע וראיתי אין שבא לפניו איש אחד ומסר לו פתקא שיתפלל בעדו, ושאל לו אדומ"ר זי"ע על פדיון, והשיב האיש כי אין לו כסף, ואמר אדומ"ר זי"ע אך עצמי ובשרי אתה ולקח הפתקא וקראה, וגדלה אז בעיני הפליאה, כי לא הבנתי תוכן הענין, אך אחרי איוה זמן ראיתי בס' אגרא דפרקא דבאם ישראל מבקש רחמים על חבריו ח"ו נעשה קטרוג בשמים על המתפלל באמור אליו וכי אתה קרוב אלי יותר מחברך הלא הוא בעצמו יוכל להתפלל, וקרוב ה' לכל קוראיו כתיב, אמנם אם בעל הצרה נותן מצות לחבריו שיבקש בעדו אין עתה שום קטרוג כי יוכל לומר בעבור המעות מתפלל בעדו, וכל זה שייך רק אם אין המתפלל קרוב לבעל הצרה, אבל אם הוא קרוב אליו אוי יכול לומר כי מתפלל עליו מפאת כי נכמרו רחמיו על קרובו, ומעתה יובנו דברי קדשו ש' ד: דומ"ר מביאלא זי"ע :

ער"ש

והפירוש הוא וישבת עמו ימים אחדים היינו עד שתאחד את לבך להשי"ת בתורה ועבודה אז תשוב חמת אחיך, אך כאשר ראה יעקב כי עשו יצא לקראתו למלחמה ועדיין יש חמת אחיו אז הבין שלא ה' מאחד את לבו להשי"ת בתורה ועבודה ועי"ו וירא ה' לו יראה מאוד ויצר היינו ע"ד עמו אנכי בצרה והבן :

(ז) בשנת תרפ"ו פ' ויחי הייתי בסקערניעוויץ ובש"ק בבוקר בעת הקידוש שאל אותי אדומ"ר הקדוש זי"ע אם אני ביחד והתחברות עם אנשים, ואמר לי האספו הוא לשון אפס אין, היינו כשהאדם הוא בעיניו אפס ואין אז יכול לבוא לואגידה לכם לאחדות ואהבת רעים עכ"ל הקדוש זי"ע :

(ח) שמעתי מפה קדוש אדומ"ר מהר"ש מסקערניעוויץ זי"ע בשבת תשובה שנת תרס"ח וזלה"ק, שובה ישראל עד ה"א וכו' כשישראל עושה תשובה, עד מלשון תכשיט ומהו התכשיט של ישראל תורה ומצות והיינו כשישראל עושה תשובה ע"י תורה ומצות יכול לבוא לד' אלקך דהיינו להתגלות השם מדת הרחמים :

(ט) ערד אמר רבינו הקדוש זי"ע, שובה ישראל כשישראל עושה תשובה ע"י תכשיטין של ישראל דהיינו תורה ומצות רואה היאך ה' מרוחק מה"א כי כשלת בעונך כי העוונות היו מסך המבדיל בפניו ולא ה' יכול לראות היאך ה' מרוחק מד' אבל כעת ע"י תשובה ותורה ומצות רואה היאך ה' מרוחק מה"א והבן :

(י) ערד אמר שובה ישראל דנדוע דאלקים הוא דין והו"ה הוא רחמים, וזה כשישראל עושה תשובה נהפך הדין לרחמים, והענין הוא כך דנדוע דתשובה הוא במקום בינה בעולמות העליונים ושם הוא לבד רחמים ולא שום דין ולפי"ו כשישראל

רבה כ"כ עד שלא אצטרך עוד לידך
עכ"פ :

(יז) עו"ש, בשם הגאון"ק הרי"מ זי"ע מגור
שקודם שנעשה רבי בגור הי'
דר בווארשא והי' לו שענק דהיינו בית

מסחר של יי"ש, וכשבא חג הפסח מכר
כל היי"ש לאחרים במכירה גמורה
למטה מן הקרן, ולא רצה לסמוך על
היתר מכירת חמץ עפ"י ערמה, רק מכר
לחלוטין היי"ש גם כל הכלים מכר
במכירה גמורה והי' לו הפסד רב מן
הקרן :

(יח) עו"ש, בשם הגאון"ק הרי"מ מגור
זי"ע גזירה עבידא דבטלה
ולא זו הגזירה דאנ"ח משום שהתינוקות
אוהבים לשחק בזעלניר עי"ז מקבלים
עליהם את העול של אנ"ח :

(יט) עו"ש, בעת שהי' הה"צ ר' אברהם
מרדכי זצ"ל בנו של הגאון"ק
הרי"מ מגור זי"ע חולה מאוד הי' ב'
אמר כך וזה אמר כך ודבריהם היו
מהיפוך אל ההיפוך והושיב הרי"מ זי"ע
ב"ד ושאל השאלה מה לעשות והם
חקרו ומצאו שאחד הוא זקן ורגיל
והשני הוא יניק וחריף ועפ"י הגמ'
סיני ועוקר הרים הי מינייהו עדיף ועשה
כפסק הב"ד ונתרפא, וע"כ מכת"י חיי
יצחק הג"ל :

(כ) ראייתי בכתבי מהר" הרב הגאון ר'
יוסף לעוונישטיין זצ"ל
האבד"ק סעראצק בשם רבינו הגאון"ק
מנן ר' דובעריש מביאלא זי"ע (בס'
אמור) למען ידעו דורותיכם כי בסוכות
הושבתי וכו', יל"ד דהו"ל למען תזכרו
אשר הוצאתי אתכם ממצרים, כמו בכל
המצות, ונראה דידוע כי ז' ימי הסוכות
הם ה' מדות, ומזה יבא לבחי' דעת
ובא לרמוז זה עכלה"ק זי"ע :

(כא) ערך שם בשמו זי"ע (בפ' מסעי)
ויטעו מסוכות ויהנו באיתם
אשר בקצה המדבר, סוכות הוא אותיות
כוסות

(ג) עו"ש, מצינו ברשב"י שאמר ש"מ
קובה"ה קארי לי, כי הצדיק

השלם שהגיע לשלימות הענוה הוא יודע
את מדריגתו ואומר זה ג"כ בלי איזה
התפעלות כי הוא כבר בגדר השתוות
המדות הנזכר בס' חובת הלבבות,
ושמענו מכ"ק אדומ"ר ר' דובעריש
מביאלע זי"ע שאמר על עצמו שהוא
רבי וראי' לזה מריב"ל דכשבא לג"ע
שאלו רשב"י אם נראה הקשת בימיו
ואמר לו הן כי היכי דלא ליחזיק
טיבותא לנפשי, אמר לו א"כ לאו את
בר לואי, וצריך להבין וכי לא ידע
רשב"י את כוונת ריב"ל דמה שאמר לו
התן" הוא רק בשביל שלא להחזיק
טיבותא לנפשי, אולם הוא הדבר אשר
דברנו כי הצדיק השלם הוא בגדר
השתוות עד שאומר את גורל מעלתו
בלי שום התפעלות, ולכן אמר לו רשב"י
א"כ לאו את בר לואי, כי מדריגת
ריב"ל הגיעה עד לגדר ההשתוות כנ"ל :
(יד) ראייתי בכת"י חיי יצחק (מהרה"ח
ר' אייזע יוסטמאן זי"ע
מווארשא) בשם הרב המגיד מקאזניץ
זי"ע, שבא לפניו איש א' ואמר שאשתו
מצערתו מאד זי"ע, איש לו כתיב בתורה
ודבק באשתו ר"ת הוא בלשון פולניש
וועש דאברי בזעוני קועה ביאי אשתו,
ר"ל קח מטה טוב שהוא מעץ ברזעוני
שהוא קשה והכה את אשתך, ותהי'
טובה ונשמעת לך עכ"פ :

(טו) עו"ש, בשם רבינו הוקן מוהרי"י
מווארק זי"ע, שאמר שנים
מי יודע כו' אחד אלקינו שבשמים וארץ,
שלשה מי יודע וכו' אחד אלקינו
שבשמים וארץ שסוף כל הכף הוא
אלקינו שבשמים וארץ מקטן ועד גדול
הכל בא מיד השי"ת והבן :

(טז) עו"ש, הייתי בחג הפסח בווארק
ושמעתי שאמר בברהמ"ו אל'
חצרכני לידי מתנת בוי"ד כי אם לידך
אהי' נצרך תמיד ולא תתן לי השפעה

ליקוטי **שיח שרפי קודש** יהונתן **ד 119**

מזלאטשוב ז"ע כשלמד עם בניו פסוק הזה פירש להם כוונת פסוק הזה ויאמרו אליו אי' וכו', דהמלאכים שמצו למעלה במרום שאאע"ה גדול וחשוב מאוד, והוא דגל בהמרכבה, ויש למעלה במרום ממנו רעש גדול, ולזה בהיותם עתה בביתו ולא ראו ממנו מאומה כי הסתיר מאוד מעשיו ודרכיו, להכי שאלו לו אי' שרה אשתך וכו' אולי ממנה נראה ונוכל להודיע ממדינת אאע"ה, ע"ז השיב הנה' באהל' וכו' היינו שצנועה היא וגם ממנה לא תראו כלום ויאמר בלשון אשכנז הנה באהל' וכו' ופירש"י ז"ל צנועה היא, ס'ועט פין איהר אויך א פייג דערנייעהן עכלה"ק :

כה) עו"ש, סיפר ששמע ממנו ז"ע שאמר ע"ד הגמ' בסוגיא דכבתה (שבת כ"ג) שהגמ' מקשה והיכן צונו וכו' ולכאורה צ"ל דלמה לא מקשה הגמ' כן על שאר מצוות דרבנן כמו מקרא מגילה בפורים, ונטילת ידים, רק הענין הוא דכל מצוות דרבנן המה גדר וסויג לדאורייתא כמו פורים למחייבת עמלק, ונט"י לטהרה, וע"כ שפיר יש להם סמך מן התורה, אולם הנוכה אין לו שום סמך ועיקר מה"ת להכי מקשה היכן צונו, וסיים הגה"ק ז"ע בחיבה רבה, על מצות הנוכה, בה"ל, ס'איז טאקע כי טובים דודיך מיין עכלה"ק, והג"ה, דכן דרשו ודר"ל במס' ע"ז (ד' ד"ה) פסוק הזה על דברי ותונוי דרבנן ע"ש ע"כ הגה"ה :

כו) עו"ש, סיפר ששמע ממנו ז"ע כמ"ס שאמר בשם הה"מ מקאזניץ ז"ע שאמר לתרץ ק"י התוס' במס' שבת (ד' כ"א) תוס' ד"ה מותר להשמש וכו' דמנלן דטעמו של ר"ה לאסור בשבת שמא יטוה, דילמא משום שזוקק לה ורשבת א"א וכו', ותירץ המגיד ז"ע בעת שישב עם חבריו הגאון"ק ז"ע אצל מורם ורבים הגה"ק הרבי ר"ש מניקלשבורג ז"ע, דהנהגה נרות

כוסת, וידוע שטעון שטיפה חי ומלא, היינו להדיח ולשטוף הרע העבר ואו בא בקרבן חיות קדושה ומלא, ומהו בא לבחי' או איתם ונקיטי, אחרי שהי' ר"ה ויהי"כ ימי הדין ואחריהם סוכות ימי הרצון בחי' אלהה מזה הם עומדים על יסוד חזק ואיתן לשפלות המדבר כי הם עומדים על הקצה שלא התחילו עדיין לעבוד כלל עכלה"ט :

כז) ראיתי' בכתבי הרה"ח ר' בן ציון ראבינאוויטש שנקרא ר' בן ציון אוסטראווער ז"ל ששמע מפ"ק הגה"ק בעל החי' הרי"ם ז"ל ז"ע שאמר פ"א איך שיהי' שיעור היום בכלל, י"ה שעות ילמוד בקביעות, וד' שעות לשינה, וב' שעות להכנה וחסידות ותפלה ואכילה עכלה"ק :

כח) עו"ש, פ"א שמע ממנו ז"ע שאמר (בס' וירא) עה"פ ויאמרו אליו אי' שרה אשתך וכו', דהנה ידוע דהי' מחלוקת בין דהמע"ה ודואג, שדואג אמר לא יבוא עמוני וכו' וע"כ אסור לבוא בקהל ח"ו, ודהמע"ה אמר עמוני ולא עמונית דעל דבר שלא קדמו אתכם בלחם ובמים וכו' ואין דרכה של אשה לקדם וכו' (עי' יבמות ע"ז) והנה דרשו ז"ל עמ"ש שתי בנותיך הנמצאות וכו' דלוט גיצל בוכות דהמע"ה שיצא ממנו, ולפי"ז זה תליא כוה, אם דרכה של אשה לקדם לאורחים אז אין להציל ללוט בשביל דהמע"ה וכמ"ש דואג ח"ו, אבל אי אין דרכה של אשה לקדם א"כ שפיר מותר לבוא בקהל ושפיר מה"ט יש להציל ללוט, וד"ש אי' שרה אשתך וכו' למה לא קדמה לנו בלחם ומים הלא אורחים אנו, והשיב הנה' באהל' וכו' ופירש"י ז"ל צנועה היא וכו' היינו דאין דרכה של אשה לקדם וכו' ובכח הזה הלכו שוב אח"ז להציל ללוט עכלה"ק :

כט) עו"ש, סיפר ששמע פ"א ממנו ז"ע כ"סיפר שהה"ק ר' מנלי

בהמ"ז הי' עיקר הדבר שעי"ז הכניס אאע"ה את האנשים תחת כנפי השכינה, שאיתא שלאחר שאכלו ושתי האורחים אצל אאע"ה אמר להם ברכו למי שזה משלו עכלה"ק. אזי אמר החי' הרי"מ זי"ע בזה"ל, הנה הוא אמר כמו גוסער יוד', אך לי פלא היאך אין האדם געשה כשר וירא מהאכילה הלא נאמר ידע שור קונוה וחמור אבוס בעליו עכלה"ק :

ז) עו"ש, סיפר ששמע פ"א מהחי' הרי"מ זי"ע, שאמר הענין שבין החסידים לבעלי בתים, שבעלי בתים אחר תפלתם הולכים ללמוד, נהחסידים אחר תפלתם הולכים תיכף לאכול, היינו כשהחסיד אחר שראה שלא בא למדריגה להכיר גדולת הבויה במה שחשב והתבודד קודם התפלה ובתפלתו, עי"ז הולך תיכף לאכול, שהגם שלא הי' כשור שירוע קונוה, מ"מ אולי עכ"פ יהי' כחמור שירוע אבוס בעליו עכלה"ק :

זא) עו"ש, סיפר ששמע כמעט בכל תנוכה בעת שהי' אצל החי' הרי"מ זי"ע שאמר ע"ד הגמ' פתילות ושמנים וכו' (שבת כ"א), בזה"ל הנה הצדיקים אומרים שהפתילות היינו הנשמות שאין להם תיקון אפילו בשבת יש להם תיקון בתנוכה אפילו בחול, וז"ש פתילות וכו' אין מדליקין בהם בשבת מ"מ מדליקין בהם בתנוכה אף בחול עכלה"ק :

לב) עו"ש, שפי"א סיפר לו הה"ק ר' ברוך מטשזועווע זי"ע שפי"א שאלו הרבי מקאצק זי"ע האם לומד בס' עץ חיים הק' ז"ל, והשיבו איני יכול ללמוד זה, שאלו שוב מרן מקאצק זי"ע האם לומד בזה"ק, השיבו הן, שאלו שוב האם התם בזה"ק תוכל ללמוד, השיבו שהפולם אומרים שדברי רשב"י מסוגלים המה לנשמה, אזי אמר אליו מרן מקאצק זי"ע שגם דברי האר"י הק' המה

גרות של שבת המה במקום גבוה וחשוב יותר מגרות של חנוכה, ומה"ט גרות של חנוכה קודם לגרות של שבת, דבעת שהדליק נר של שבת שוב לא יצטרך לנר של חנוכה, וא"כ לפי"ז מיושב קו' התוס' הנ"ל, דסברא דוקוק לה שייך רק בחול משא"כ בשבת דכבר הדליק נר של שבת דשוב לא נצרך נר לחנוכה, וע"כ הסברא משום דמותר להשתמש לאורה, וסיים הגאון"ק מגור זי"ע דבעת שאמר המגיד זי"ע מקאונין תירוץ הוה לפני רבו הנ"ל זי"ע שחקו עליו חביריו הקדושים זי"ע כי רצה לתרץ קו' התוס' עם דברי קבלה חסידות, אולם מורו ורבו הק' זי"ע הנ"ל הסכים עמו על דבה"ק עכ"ל החי' הרי"מ זי"ע, וכל פעם שאמר תירוץ הוה, קרא תירוץ זה דאם משעטיל פון קאונטצער מגיד זי"ע עכלה"ק :

כז) עו"ש, סיפר ששמע מהחי' הרי"מ זי"ע שאמר לבאר הגמ' (שבת כ"א) "לשנה אחרת וכו', והקשה דלמה לא קבעו מיד, ותירץ הדנה בכל מועדים וחגים נתעורר הענין והנס שהי' בחגים האלה לפנים, כמו בפסח נתעורר המיד ענין יצי"מ וכן כולם, וכאן לא רצו לקבעו מתחילה לדורות כי שמא לא יתעורר ענין הנס הזה תמיד על כל שנה ושנה, רק בשנה האחרת שראו שנתעורר שוב ענין הנס הזה ע"כ קבעו גם לדורות :

כח) עו"ש, סיפר ששמע ממנו זי"ע שאמר בשם הרבי מקאצק זי"ע, שהאדם צריך לייגע א"ע בפושט של יציאת מצרים כמו בהלכה תוספות עכלה"ק :

כט) עו"ש, סיפר ששמע ממנו זי"ע ששא"פ א' לחסיד א' ור' אביש ז"ל שמו, אמור לי מה ששננת מהרבי מקאצק זי"ע, השיבו ייגע ממנו שא"ג בזה"ל תמי' לי מדוע אין האדם געשה ישר וכשר מכהמ"ז, וז"ל

ליקוטי **שיח שרפי קודש** יהונתן **סא 121**

דבריו בכפף, גם מה זה תיבת ועתה, ועוד דהא מקודם אמר וארד להצילו בעצמי ואח"כ אמר ועתה לכה ואשלחך ולא ירד בעצמו, ונראה לפרש דהנה בכלל גלות ישראל ימצא גלות השכינה כביכול, ומתחלה אמר ראה ראיתי, ואת צעקתם שמעתי מפני נוגשיו דווקא בשביל צערן וגלותן ולא משום גלות השכינה ע"כ לא הי' ביכולתם שיהי' הצלתם ע"י שליח כי דבר גדול כזה לעשות עמהם אעפ"י שאינם כדאים לזה לא יפעול כ"כ, רק ההכרח הוא כביכול לירד בעצמו להצילם וארד בעצמי להצילם ולהיות עמהם ביותר, ועתה מתוך כך ראיתי כי הנה צעקת בניי באה אלי היינו שמצטערים על גלות השכינה א"כ הם כדאים לזה, כמ"ש המתפלל על חבירו והוא צריך לאותו דבר היינו על השכינה המתחברה עמנו הוא נענה תחלה א"כ יוכל להיות הגאולה ע"י שליח ועתה לכך ואשלחך ונכון :

זה) עו"ש בשם רבינו הרבי מלובלין זי"ע (בפרשת שמות) תכבד העבודה על האנשים ויעשו בה ואל ישעו בדברי שקר, קשה דהו"ל למכתב לדברי שקר, ונראה לפרש דעיקר כוונת פרעה בנוזיותיו הי' להשכיחם מה', וכששמע שהישראל אומרים נלכה נזבחה לה' אמר כיון שמזכירים עוד הי' בפיהם לכך תכבד העבודה ואל ישעו בדברי שקר, פירוש שדברי שקר יהי' מתגבר עליהם עד שלא ישעו בהם כלל לה', אבל באמת צריך להתחזק בה' ולהאמין באמונה שלימה שבודאי יגאל אותנו כמו שגאל אותנו מארץ מצרים כן יהי' אי"ה לעתיד :

ידידו יהונתן הלוי אייבעשיין.

המה מסוגלים לנשמה כמו דברי רשב"י ז"ל עכ"ל"ק :

לג) עו"ש סיפר ששמע מפ"ק הה"ק מאלכסנדר זי"ע שסיפר פ"א בזה"ל פ"א לא רציני ליוסע על ר"ה למורי, ונסעתי או מביתי לטסריקוב, כי גם בביתי לא רציני להיות בר"ה, והי' אחר פטירת הה"ק הרבי ר' פישעלי זי"ע, ודרו שמה בניו הה"ק ר' יעקב ואחיו הב' הרה"ק זצ"ל ובלייל ר"ה אכלתי תבשיל בארשט והי' קושיא גדולה להחסידיים ע"ז היתכן לאכול בלייל ר"ה בארשט הלא כל העולם אוכלים בר"ה דברים מתוקים, אולם הרה"ק ר"י זצ"ל הנ"ל המליץ עלי בדבר הזה לאמר הנה הוא אוהב ביותר מאכל הזה והיו זה אצלו עונג יו"ט, ובבוקר קודם התקיעות למדתי או במס' פ"ב בסוגיא אי קידושין ניתנו לתביעה וכו', וע"ז לא הי' להם שום תירוקן עוד עליו והג"ה, היתכן ללמוד בר"ה בבוקר שיעור גמרא שאין לו שום שייכות לענינא דיומא כמו תקיעות וכיו"ב, ע"כ הג"ה) אולם אני למדתי אז הגמ' טאקע ווי גמרא מאכט ג"ב ריאאל מ"כאל ר"פאל וכו' טאקע וויא מעשה מרכבה עכ"ל"ק :

לד) ראיתי בכתבי מחו' הרב הגאון החסיד ר' יוסף לעוויןשטיין זצ"ל האבד"ק סעראצק בשם הגאון"ק ר' מנחם מענדיל מליבאוויץ זי"ע (בפרשת שמות) ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נוגשיו וכו' וארד להצילו מיד מצרים וכו' ועתה הנה צעקת בניי באה אלי וגם רציני את הלחץ וכו' ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי וכו', יל"ד דהא אמר מקודם כבר ראה ראיתי וכו' ואת צעקתם ולמה שנה

